

Ako zorganizovať hodnotenie zraniteľnosti? (VAT Lite)

Príloha 4

príručky o bezpečnostných opatreniach
pre náboženské miesta a komunity

Tento projekt je financovaný z Fondu
pre vnútornú bezpečnosť EÚ – Polícia.
Grantová zmluva číslo 101034230 – ProSPeReS

prosperes.eu

Prosím naskenujte QR kód pre získanie
prístupu k materiálom na čítanie.

Preambula

Náboženské miesta sa považujú za obzvlášť zraniteľné voči útokom vzhľadom na ich dostupnosť a skutočnosť, že sa na nich zvyčajne uplatňujú len obmedzené bezpečnostné opatrenia.

Projekt ProSPeReS je zameraný na zvýšenie úrovne ochrany bohoslužobných miest s dôrazom na zachovanie rovnováhy medzi implementáciou bezpečnostných opatrení a zachovaním otvoreného charakteru bohoslužobných miest.

“Neustále vzdelávanie prináša lepšiu prevenciu, ochranu a reakciu na rôzne druhy teroristických hrozieb a incidentov, ktoré sa môžu vyskytnúť na náboženských miestach, vrátane útokov chemickými, biologickými a rádiologickými materiálmi.”

“Všetci sme aktérmi vlastnej bezpečnosti a bezpečnosti ostatných.”

VAROVANIE

Cieľom tejto príručky nie je nahradiť platné predpisy. Jej účelom je poskytnúť praktické rady. Nevytvára žiadne nové zákonné povinnosti v oblasti bezpečnosti, ani implementované prostriedky na riešenie činov smerujúcich k poškodzovaniu osôb.

Prehlásenie

Upozorňujeme, že nástroj na hodnotenie zraniteľnosti ProSPeRes – verzia Lite (VAT Lite) by sa nemal používať na veľké náboženské udalosti. V takých prípadoch by mali odborníci na hodnotenie rizík vykonať oficiálne hodnotenie rizík.

V závislosti od výsledkov sa používatelia môžu obrátiť aj na príručky s odporúčaniami pre bezpečnostné opatrenia a činnosti, ktoré boli v rámci projektu ProSPeRes vypracované a sú k dispozícii na: www.prosperes.eu

**Útok
výbušninami**

**Útok nožom
alebo ostrým
predmetom**

**Útok strelnými
zbraňami**

**Útok
vozidla**

**CBRN
útok**

VAT Lite – pokyny

- 1 **Vytlačte si mapu** (napr. cez Google maps) alebo plán lokality (formát A0 je najvhodnejší v súvislosti s navrhnutými nálepkami, ale je možné použiť aj iné formáty) zobrazujúci stavby na našom bohoslužobnom mieste a jeho okolí až po hlavné prístupové cesty (pozri príklad na šablóne A). Potom si vytlačte nálepky zo strany 6 tohto dokumentu (neodporúča sa vytlačiť mapu na formáte A3 a menšom).
- 2 **Rozdeľte si bohoslužobné miesto na tri (3) zóny**, použite perá alebo zvýrazňovače na označenie 1) budovy a jej interiéru, 2) blízkeho exteriéru 3) okolia (pozri šablónu A).
- 3 **Umiestnite najrelevantnejšie nálepky typu hrozby** (pozri legendu k nálepkám) pre každú zónu alebo napíšte typy hrozieb na lepiace papieriky a umiestnite ich na mape, kde sa tieto hrozby mohli vyskytnúť alebo vyskytli. Pokúste sa umiestniť hrozby na oblasti v zóne, kde je zvyčajne vysoká koncentrácia ľudí.
- 4 **Vypĺňte šablónu B, hlavné informácie o lokalite a kontrolný zoznamu** podľa Rýchleho sprievodcu EÚ na ochranu bohoslužobných miest.
- 5 **Pokračujte v analýze rizík vyplnením šablóny C**, pomocou matice rizík.
- 6 **Dokončíte VAT Lite** vyplnením tabuľky úrovne rizika pre jednotlivé fázy v šablóne D.

Príklad:

S cieľom posúdiť úroveň ochrany náboženského miesta sa prevádzkovateľ rozhodne vykonať rýchle posúdenie zraniteľnosti. To operátorovi umožní zistiť, či je lokalita chránená (aspoň na základnej úrovni) pred hrozbami, ako sú napríklad útoky vozidla. V nadväznosti na predchádzajúci krok šablóny VAT Lite bude prevádzkovateľ diskutovať s ostatnými kompetentnými zamestnancami, ktorí sú oboznámení s prevádzkou, činnosťou a vybavením náboženského miesta, dôsledkami a pravdepodobnosťou hypotetických útokov na náboženské miesto.

Najprv budú diskutovať o dôsledkoch toho, že na nádvorie miesta, kde sa zhromažďujú veriaci vniklo nákladné vozidlo. Ak by k takému útoku došlo a počas incidentu by bolo prítomných viac ako 100 ľudí, počet obetí by mohol byť vysoký. Preto v tabuľke 5 vedľa „útok vozidlom“ zapíšu **„VYSOKÉ“ následky**. Potom zväžia pravdepodobnosť, že k útoku dôjde, zvážením dôležitých relevantných rizikových faktorov (napr. prejav nenávisť voči vašej náboženskej komunite alebo podobné incidenty voči iným náboženským miestam). V tomto prípade sa nevyskytli žiadne známky podozrivého správania, ale sú si vedomí určitého napätia. Pravdepodobnosť útoku považujú za **„STREDNÚ“**. Posledným krokom je vynásobenie následkov a pravdepodobnosti pomocou poskytnutej matice rizika, aby ste získali konečné skóre rizika pre diskutovaný útok. Pri pohľade na maticu rizík **„VYSOKÉ“ následky a „STREDNÁ“ pravdepodobnosť = „VYSOKÝ“ stupeň rizika**.

		Pravdepodobnosť				
		Veľmi nízka	Nízka	Stredná	Vysoká	Veľmi vysoká
Následky	Veľmi nízke	Veľmi nízky	Veľmi nízky	Nízky	Nízky	Stredný
	Nízke	Veľmi nízky	Nízky	Stredný	Stredný	Vysoký
	Stredné	Nízky	Stredný	Stredný	Vysoký	Vysoký
	Vysoké	Nízky	Stredný	Vysoký	Vysoký	Veľmi vysoký
	Veľmi vysoké	Stredný	Vysoký	Vysoký	Veľmi vysoký	Veľmi vysoký

VAT Lite – Šablóna A

2

Vytlačte si mapu vášho bohoslužobného miesta. Rozdeľte toto miesto do troch (3) zón pomocou pera alebo zvýrazňovačov. Označte 1) budovu a jej interiér, 2) blízky exteriér a 3) okolie.

Ako je vidieť v príkladoch A a B:

Skutočný príklad VAT Lite

Zóna 1
INTERIÉR (bohoslužobné
miesto vo vnútri)

Zóna 2
EXTERIÉR (bohoslužobné
miesto v bezprostrednej
blízkosti)

Zóna 3
OKOLIE (parkovisko, okolie
bohoslužobného miesta)

VAT Lite – Šablóna B

4

INFORMÁCIA O MIESTE	
Názov miesta/adresa	
Opis, dátum & čas aktivity	
Komu volať v prípade núdze	
Dátum posúdenia	

Kontrolný zoznam		Áno	Nie	N/A
ZÓNA 1	Sú zavedené opatrenia na kontrolu vstupu pre návštevníkov (napr. röntgenové prístroje, brány na detektory kovov atď.)? Obťažnosť:2			
	Sú hlavné dvere a okná alebo hlavný prístupový vchod mimo otváracích hodín zamknuté? Ak je bohoslužobné miesto otvorené 24 hodín denne, 7 dní v týždni, odpovedzte „NIE“. Obťažnosť:1			
	Sú na oknách nainštalované uzamykacie mechanizmy, mreže alebo iné materiály (napr. nárazu vzdorné okenné fólie alebo vystužené sklá), ktoré zabráňujú vlámaniu alebo vhadzovaniu nebezpečných predmetov do budovy? Obťažnosť:1			
	Máte nainštalovaný kamerový systém na monitorovanie priestorov v budove, kde sa zhromažďujú ľudia alebo kde sa uchovávajú cenné predmety? Obťažnosť:2			
	Existuje bezpečnostný systém s tichým alarmom, ktorý je napojený na políciu alebo súkromného poskytovateľa bezpečnostných služieb? Obťažnosť:2			
	Máte nainštalovaný požiarny alarm? Obťažnosť:2			
	Máte pred bohoslužobným miestom označenie, ktoré upozorňuje na existenciu bezpečnostných opatrení (napr. kamerový systém na monitorovanie priestorov alebo varovanie bezpečnostných pracovníkov)? Obťažnosť:1			
	Má hlavná budova núdzové východy? Obťažnosť:3			
ZÓNA 2	Má vaše náboženské miesto postup pre personál na monitorovanie zásielok alebo predmetov prijatých na náboženskom mieste? Ak nedostávate zásielky, neodpovedajte na túto otázku. Obťažnosť:3			
	Máte opatrenie alebo postupy pre podozrivé predmety bez dozoru na náboženskom mieste? Obťažnosť:2			
	Je hlavná brána mimo otváracích hodín uzamknutá? Ak nie je brána na náboženskom mieste, odpovedzte „NIE“. Obťažnosť:1			
	Sú zavedené opatrenia (napr. stĺpiky, pouličný mobiliár), ktoré bránia (prekročeniu rýchlosti) autám vojsť do oblasti mimo hlavnej budovy, kde sa zhromažďujú ľudia? Obťažnosť:3			
	Ak je pri vašom bohoslužobnom mieste parkovisko, sú tam opatrenia na kontrolu prístupu pre autá, ktoré naň vchádzajú? Ak v tejto zóne nie je parkovisko, na túto otázku neodpovedajte. Obťažnosť:2			
	Ak je pri vašom náboženskom mieste parkovisko, má dostatočné osvetlenie? Ak v tejto zóne nie je parkovisko, na túto otázku neodpovedajte. Obťažnosť:2			
ZÓNA 3	Máte kamerový systém na monitorovanie priestorov schopný monitorovať oblasti mimo budovy, kde sa zhromažďujú ľudia? Ak nemáte zavedený kamerový systém, neodpovedajte na túto otázku. Obťažnosť:2			
	Máte v okolí hlavnej budovy dostatočné osvetlenie, aby ste eliminovali tmavé oblasti a skryté miesta? Obťažnosť:2			
	Ak sa vedľa vášho náboženského miesta nachádza parkovisko, sú na ňom opatrenia na kontrolu prístupu pre autá, ktoré doň vchádzajú? Ak sa v tejto zóne nenachádza parkovisko, neodpovedajte na túto otázku. Obťažnosť:3			
	Ak je pri vašom bohoslužobnom mieste parkovisko, má dostatočné osvetlenie? Ak v tejto zóne nie je parkovisko, na túto otázku neodpovedajte. Obťažnosť:3			
	Máte v okolí hlavnej budovy dostatočné osvetlenie, aby ste eliminovali tmavé oblasti a skryté miesta? Obťažnosť:1			
	Hliadkujú policajti v okolí bohoslužobného miesta? Obťažnosť:3			
VŠEOBECNÉ OTÁZKY	Sú v okolí nejakej ulice, ktoré umožňujú rýchlym vozidlám priamy prístup do priestorov vášho náboženského miesta/do priestorov, kde sa stretávajú ľudia? Obťažnosť:2			
	Sú okolo náboženského miesta zvyčajne vysoký počet zaparkovaných vozidiel (napr. na umiestnenie bomby) Obťažnosť:1			
	Sú zamestnanci, ktorí podporujú činnosti náboženského miesta, vyškolení na vykonávanie núdzových postupov? Obťažnosť:3			
	Vykonalí ste v minulosti nejaké skúšky reakcie na núdzové situácie, aby ste zistili, ako budú zamestnanci vášho zariadenia reagovať v krízovej situácii? Obťažnosť:3			
Existujú určené evakuačné cesty? Obťažnosť:2				
Sú evakuačné cesty voľné a bez prekážok, aby sa uľahčila núdzová evakuácia? Obťažnosť:1				

BODY:

--	--	--

* Skóre otázok odráža zložitosť/náročnosť implementácie možných bezpečnostných opatrení. Počítajte nie.

** Otázky boli vyplnené náhodne ako príklad.

ZÁKLADNÉ UKAZOVATELE RIZIKA

Pre otázky s obťažnosťou 1 (nízke)
Pre otázky s obťažnosťou 2 (stredné)

Pre otázky s obťažnosťou 3 (vysoké)

ČINNOSŤ

Pokračujte vyplnením šablóny VAT Lite a premýšľajte o možných riešeniach, ktoré by ste mohli implementovať sami.

Vyplňte VAT Lite a premýšľajte o riešeniach. Možno budete musieť kontaktovať technikov, poskytovateľov technických riešení alebo mestských dizajnérov, aby ste prijali niektoré požadované riešenia.

Odporúčame vám kontaktovať vašu miestnu agentúru činnú v trestnom konaní, poskytovateľov záchranných služieb alebo súkromného poskytovateľa bezpečnostných riešení, aby vykonali dôkladné posúdenie rizík a pomohli vám s prijatím vhodných riešení.

VAT Lite – Šablóna C

Vyplňte 1 tabuľku pre každú zónu!

Dôsledky – Myslite na obeť, škody alebo zranenia na základe počtu návštevníkov bohoslužobných miest, na základe vašich skúseností a vedomostí.

Pravdepodobnosť – Aká je pravdepodobnosť výskytu tejto hrozby v tejto zóne na základe súčasných bezpečnostných opatrení, minulých incidentov a vašich vedomostí/skúseností?

	Scenár podľa typu hrozby	Dôsledok (Veľmi nízky, nízky, stredný alebo vysoký, veľmi vysoký)	Prečo?	Pravdepodobnosť (Veľmi nízka, nízka, stredná alebo vysoká, veľmi vysoká)	Prečo?	D x P (úroveň rizika)
ZÓNA 1	Útok nožom alebo ostrým predmetom					
	Útok strelnými zbraňami					
	Útok vozidla					
	Útok výbušninami (napr. vhoďením do budovy alebo inštalovaním výbušniny vo vozidle)					
	Chemický, biologický, rádiologický útok					
ZÓNA 2	Útok nožom alebo ostrým predmetom					
	Útok strelnými zbraňami					
	Útok vozidla					
	Útok výbušninami (napr. vhoďením do budovy alebo inštalovaním výbušniny vo vozidle)					
	Chemický, biologický, rádiologický útok					
ZÓNA 3	Útok nožom alebo ostrým predmetom					
	Útok strelnými zbraňami					
	Útok vozidla					
	Útok výbušninami (napr. vhoďením do budovy alebo inštalovaním výbušniny vo vozidle)					
	Chemický, biologický, rádiologický útok					

Matica rizika (Analýza rizika)

Prosím naskenujte QR kód pre získanie prístupu k materiálom na čítanie.

		Pravdepodobnosť				
		Veľmi nízka	Nízka	Stredná	Vysoká	Veľmi vysoká
Následky	Veľmi nízke	Veľmi nízky	Veľmi nízky	Nízky	Nízky	Stredný
	Nízke	Veľmi nízky	Nízky	Stredný	Stredný	Vysoký
	Stredné	Nízky	Stredný	Stredný	Vysoký	Vysoký
	Vysoké	Nízky	Stredný	Vysoký	Vysoký	Veľmi vysoký
	Veľmi vysoké	Stredný	Vysoký	Vysoký	Veľmi vysoký	Veľmi vysoký

VAT Lite – Šablóna D

Celková úroveň rizika (hodnotenie rizika)

Úroveň rizika: Zodpovedá stĺpcu D x P v predchádzajúcej tabuľke (šablóna C).

Akcia: Vráťte sa do šablóny B. Skontrolujte, ktoré **NIE** môžete zmeniť na **ÁNO**
+ skontrolujte nebezpečné predmety pred začatím bohoslužby v mieste konania.

		TYP HROZBY				
		Útok nožom alebo ostrým predmetom	Útok strelnými zbraňami	Útok vozidlom	CBRN útok	Útok výbušninami
ZÓNA 1	Úroveň rizika					
	Potrebná akcia?					
	Úroveň obťažnosti					
ZÓNA 2	Úroveň rizika					
	Potrebná akcia?					
	Úroveň obťažnosti					
ZÓNA 3	Úroveň rizika					
	Potrebná akcia?					
	Úroveň obťažnosti					

VAT Lite – Legenda pre nálepky

Vytlačte si nálepky na ďalšej strane, aby ste ich umiestnili na vytlačенú mapu vášho bohoslužobného miesta (Krok 3, Šablóna A).

Útok strelnými zbraňami (FAA)

napr. malokalibrová pištoľ alebo polo/plnoautomatická puška – AK47

Útok vozidlom

napr. vjazd vozidla do veľkých davov

Výbušniny

napr. prenášané vyhodené/skryté v predmetoch alebo tovare

Útok čepel'ovou zbraňou

napr. nože, mačety, iné ostré alebo tupé predmety

CBR látky uvoľnené alebo rozptýlené výbušninami

napr. nebezpečný predmet ukrytý v tovare alebo prenášaných predmetoch – napr. kanister so slzným plynom (chemický), ukrytý v tovare alebo prepravovaných predmetoch (biologický), nebezpečný predmet ukrytý v tovare alebo prepravovaných predmetoch (rádiologický)

Pocity neistoty

prosperes.eu

This project is funded by the European Union's
Internal Security Fund – Police under Grant
Agreement No. 101034230 – ProSPeReS